

Від музею Наукового Тов. ім. Шевченка.

Наближають ся Великодні свята, з котрими зв'язаний цікавий і розповсюднений на цілій Україні-Руси звичай писати писанки. Сей звичай, що має початок свій в далекій манувшині, на жаль, дотепер розсліджений ще дуже мало, хоч ніг би розкрити перед нами не одну цікаву сторінку з духового життя наших предків — їх вірувань, понять, поглядів на оточуючі їх явища природи, познайомити нас з забутками їх обрядів, що переховали ся до наших часів, характером і способом життя.

Причиною було головню те, що занадто мало зібрано досі того сирого матеріалу, на підставі котрого можна б робити загальніші висновки та намалювати повний і докладний образ сього звичаю.

Особливо-ж мало зроблено у нас для дослідження і використання незвичайно багатого і красивого орнаменту писанок, що має велике значінє й інтерес так з погляду археологічного й історично-культурного, як рівнож етнографічного та артистичного.

Очевидно, що належне дослідженє орнаменту писанок можливим стане лише тоді, коли буде зібрана значна їх скількість в приступних до студіювання колекціях публичних публичних інституцій і то з усіх місцевостей нашої землі.

Наукове Товариство ім. Шевченка вже двічі звертало ся до суспільства з горячим зазивом допомогти йому в справі збирання писанок та матеріалу до виясненя зв'язаних з ними звичаїв. І треба сконстатувати, що суспільство відкликало ся на сі зазиви, хоч, може, і не в такій мірі, як можна-б було сподівати ся з огляду на інтерес і значінє справи. Останній раз звернуло ся Наукове Товариство з зазивом в справі писанок в 1913 році, і наслідком уміщеної в часописах відозви було те, що до музею Товариства вплинула досить значна скількість нових і цікавих оказів. На жаль одначе не всі ті, що прислали писанки, уважали за потрібне подати докладно місцевість, звідки походять писанки, назву орнаменту й інші дуже важні відомости, без котрих самі предмети дуже багато тратять на своїй науковій вартості.

Тому управа музею Наукового Товариства ім. Шевченка, поновляючи з нагоди надходячих Великодних свят свою горячу просьбу до всіх тих, кому лежать на серці інтереси культури нашого народу та її розвитку, присилати до музею писанки, уважає необхідним подати всім шановним збирачам їх отсі вказівки що-до збирання і пересилки:

1) На окремих куснику паперу, розміру около $\frac{1}{4}$ звичайного концептового аркуша, записати докладно: а) село

6448

(місточко) і повіт (або місто), де написано писанку; б) коли можливо, назвисько, імя, вік, стан і ступень просвітній особи, що писала писанку; в) час (рік або й докладнійше), коли написана писанка; г) назву орнаменту (взору, десеї) сеї писанки і складових частин його, (уміщених на писанці геометричних фігур, подобири різних предметів, різних поділка, пасків, крисок і знаків і т. п.); д) якими фарбами закрашено сю писанку, чи купованими чи свого домашнього виробу? Як звуть ся і з чого вироблені ужиті до того фарби? Як звуть ся в зазначеній місцевості кольори сеї писанки? е) чи орнамент присланої писанки є загально розповсюднений в згаданій місцевості, чи, може, він нового походження (в таким випадку коли і звідки його позичено), чи нарешті такий, котрого вже не уживають (або не всі уживають) в тій місцевості? ж) назвисько, імя і стан особи, що прислає (або дарує) писанку до музея.

2) В згаданій куєни паперу з інформаціями завинути дотичну писанку; писанки запакувати в міцну деревляну скриньочку (або якесь деревляне начинє, що може бути интересне для музея), вистелену чимсь мягким (леном, влочем, дрібними шматками) або пересипати їх грисом, дрібною тирсою (трачином) і т. п. і переслати поштою (ще ліпше передати кимсь при нагоді, розуміть ся, коли ся нагода трапить ся невдовзі) на адресу: „Музей Наукового Товариства імени Шевченка, ул. Чарнецького, ч. 24, у Львові (Lemberg, Österreich-Aвстрія).

3) Окремим листом повідомити управу музея про посилку і подати, чи надіслані писанки — дар посилаючого, чи, може, посилаючий жадає звороту коштів за пересилку, опакowane або за самі писанки та в яким розмірі?

Управа музея просить прийняти до відомости, що всі видатки на пересилку, доставку, опакowane і т. п. готова звернути всім, хто того жадає, і тому просить тих, кого зупиняє від присилки до музея писанок лише неможливість понести необхідні для того видатки, мати певність, що сі видатки зараз же по повідомленю і отриманю посилки будуть їм звернені¹⁾.

Назвиська всіх тих осіб, котрі пришлють писанки, будуть опубліковані в справозданях музея.

→ Управа музея Наукового Товариства ім. Шевченка.

¹⁾ Для музея дуже интересні і важні будуть також інші предмети, звязані з Великодними святами і Великодним святочним ритуалом, як напр. взірці різних святочних печив з тіста, що дали би ся законсервувати напр. в засушенім виді або з котрих можна би поробити моделі; різного роду забавки, котрі дарують дітям з нагоди сього свята; фотографічні знимки з народних гор, забав, з місцевого населеня підчас різних великодних обрядів і церемоній і т. п.

Львівська бібліотека
АН УРСР
6448

Львівська бібліотека
№

Львівська бібліотека

и. 6448

